

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
Ішеник Н.М.

“30” 02 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Спеціальність: 073 Менеджмент

Освітньо-професійна програма: Менеджмент в сфері охорони здоров'я в галузі знань
«Управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти - другий (магістерський)

Розробник	Валецька О.В.
Завідувач кафедри ІТДП	Лісна І. С.
Завідувач кафедри спеціальності 073 Менеджмент	Стоян О.Ю.
Гарант освітньої програми	Норд Г.Л.
Директор навчально-наукового інституту післядипломної освіти	Норд Г. Л.
Начальник НМВ	Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Правові засади діяльності закладів охорони здоров'я	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	«Менеджмент в сфері охорони здоров'я в галузі знань «Управління та адміністрування»	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	1	
Навчальний рік	2019-2021	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
		2, 3
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	6 кредитів / 180 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
		10 год. лекцій 10 год. семінарських занять 160 год. самостійної роботи студентів
Відсоток аудиторного навантаження		11 %
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	-	
Форма підсумкового контролю	Іспит	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є забезпечення отримання теоретичних знань і вироблення навиків щодо практичного застосування норм права, сприяння у формуванні у здобувачів освіти високого рівня правосвідомості та підвищення правової культури, а також недопущення правового нігілізму. В основі курсу лежать основні засади медичного права як молодій галузі українського права, яка регулює суспільні відносини пов'язані з реалізацією прав громадян на здоров'я, зокрема між громадянином і закладом охорони здоров'я, пацієнтом і медичним працівником у сфері надання медичної допомоги.

Мета: є фахова підготовка магістрів, формування і розвитку їхньої компетенції у галузі медичного права, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних медико-правових знань, набуття практичних навиків у сфері діяльності закладів охорони здоров'я, оволодіння достатнім рівнем правової культури та правової свідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я.

Основними завданнями вивчення дисципліни є отримання здобувачами освіти знань, зокрема, щодо історії становлення юридичної регламентації медичної діяльності в Україні; конституційного регулювання прав людини у сфері охорони здоров'я в Україні; загального і спеціального законодавства у сфері охорони здоров'я; видів юридичної відповідальності за професійні правопорушення в окресленій царині; прав й обов'язків суб'єктів медичних правовідносин (пацієнтів, медичних працівників,

законних представників пацієнта тощо); дефектів надання медичної допомоги; механізмів контролю якості медичної допомоги; правового регулювання медичної допомоги в Україні; юридичних аспектів профілактики і лікування інфекційних хвороб; законодавчого забезпечення донорства (крові, тканин, репродуктивних клітин); регулювання експертної діяльності за законодавством України

Передумови вивчення дисципліни:

Сучасна Україна перебуває в умовах суттєвих перетворень у соціальній, економічній, адміністративно-політичній сферах життя, що свідчить про активний поступальний розвиток українського суспільства, демократичні шляхи вирішення проблемних питань, пріоритет законності при здійсненні державного управління, у тому числі закладами охорони здоров'я. Водночас необхідно зазначити розвиток нових медичних технологій, стремління людини покращити якість та тривалість життя. Враховуючи універсальний характер права, постало питання про необхідність адекватного юридичного забезпечення медичної діяльності.

Интернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми «Менеджмент в сфері охорони здоров'я в галузі знань «Управління та адміністрування»»
<https://chmnu.edu.ua/training-information-base-economics/>

За час вивчення дисципліни студенти сформулюють інтегральну компетентність, загальні компетентності (ЗК): ЗК 2, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, спеціальні компетентності (СК): СК 1, СК 2, СК5, СК 9, СК 12.

Очікувані програмні результати навчання (ПРН): ПРН 2, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 14.

3. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин		
			Аудиторні		Самостійна робота студента
			лекційні	семінарські	
1	Документування в закладах охорони здоров'я	24	4	-	20
2	Юридична регламентація медичної діяльності в Україні	20	-	-	20
3	Правовий статус пацієнта	14	2	2	10
4	Лікарська таємниця та її законодавче визначення	14	2	2	10
5	Правовий статус медичних працівників	22	-	2	20
6	Відповідальність медичних працівників	26	2	4	20
7	Правове регулювання медичної експертизи	20	-	-	20
8	Правове регулювання окремих видів медичної діяльності	20	-	-	20
9	Правова кваліфікація дефектів надання медичної допомоги	20	-	-	20
	Всього	180	10	10	160

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1	<p><i>Лекція № 1. Правовий статус пацієнта</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Права та обов'язки пацієнта.2. Відмова лікаря від подальшого ведення пацієнта.3. Права іноземців у сфері охорони здоров'я в Україні.4. Захист прав пацієнтів у Конвенціях ЄС та Європейському Суді з прав людини.
2	<p><i>Лекція № 2. Лікарська таємниця та її законодавче визначення</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Правове регулювання збереження лікарської таємниці.2. Адвокатський запит та робота з ним.3. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками відомостей, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням своїх обов'язків.
3	<p><i>Лекція № 3. Правовий статус медичних працівників</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Законодавче закріплення прав медичних працівників.2. Судовий захист прав медичних працівників.3. Захист честі, гідності, ділової репутації.4. Відповідальність медичних працівників
4	<p><i>Лекція № 4. Відповідальність медичних працівників</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Ознаки юридичної відповідальності.2. Дисциплінарна відповідальність медичних працівників.3. Цивільно-правова відповідальність медичних працівників.
5	<p><i>Лекція № 5. Відповідальність медичних працівників</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Адміністративна відповідальність медичних працівників.2. Кримінальна відповідальність медичних працівників.

4.2. План семінарських занять (заочна форма навчання)

№	Тема заняття / план
---	---------------------

1	<p>Семінарське заняття № 1. Правовий статус пацієнта</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Права та обов'язки пацієнта. 2. Відмова лікаря від подальшого ведення пацієнта. 3. Права іноземців у сфері охорони здоров'я в Україні. 4. Захист прав пацієнтів у Конвенціях ЄС та Європейському Суді з прав людини.
2	<p>Семінарське заняття № 2. Лікарська таємниця та її законодавче визначення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання збереження лікарської таємниці. 2. Адвокатський запит та робота з ним. 3. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками відомостей, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням своїх обов'язків.
3	<p>Семінарське заняття № 3. Правовий статус медичних працівників</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавче закріплення прав медичних працівників. 2. Судовий захист прав медичних працівників. 3. Захист честі, гідності, ділової репутації.
4	<p>Семінарське заняття № 4. Відповідальність медичних працівників</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознаки юридичної відповідальності. 2. Дисциплінарна відповідальність медичних працівників. 3. Цивільно-правова відповідальність медичних працівників.
5	<p>Семінарське заняття № 5. Відповідальність медичних працівників</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративна відповідальність медичних працівників. 2. Кримінальна відповідальність медичних працівників.

4.3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Написання контрольної роботи (самостійний пошук, опрацювання матеріалу)

4.4. Забезпечення освітнього процесу

ПРН	Методи навчання	Матеріально-технічне забезпечення
ПРН02	інформаційно-рецептивний, евристичний метод,	Доступ до мережі Internet,

	методи менеджменту.	точка доступу Wi-Fi; OS: Windows, Android, iOS; Browsers: Chrome / Opera / Mozilla Firefox. Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office PowerPoint; Skype, Zoom, Google Meet. Система електронного навчання Moodle 3.9.
ПРН6	інформаційно-рецептивний, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, методи менеджменту	
ПРН07	дослідницький, евристичний метод, методи менеджменту	
ПРН014	евристичний метод, методи менеджменту	

5. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

5. Підсумковий контроль

Екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни «Правові засади діяльності закладів охорони здоров'я» за весь курс навчання, що проводиться як контрольний захід. До підсумкового контролю з дисципліни «Правові засади діяльності закладів охорони здоров'я» у виді екзамену студент допускається, якщо виконав навчальний план дисципліни, що передбачає обов'язкове позитивне оцінювання всіх передбачених видів аудиторних робіт (семінарських занять), самостійної роботи та індивідуальних завдань відповідно до умов визначення рейтингу, набрав у семестрі певну кількість балів: для екзамену не менше 20 балів.

Перелік питань, які виносяться на екзамен:

1. Законодавство про охорону здоров'я: сучасний стан та перспективи розвитку.
2. Роль та значення лікарської етики у загальній структурі соціального регулювання медичної діяльності.
3. Правова природа медичної допомоги та медичних послуг.
4. Медична реформа в Україні: її сутність та етапи впровадження.
5. Система закладів охорони здоров'я в Україні за медичною реформою.
6. Правове регулювання екстреної медичної допомоги в Україні.
7. Правове регулювання первинної медичної допомоги в Україні.
8. Правове регулювання вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги в Україні.
9. Загальна характеристика паліативної медичної допомоги.
10. Загальна характеристика медичної реабілітації.
11. Правове регулювання донорства крові та її компонентів.
12. Поняття програми державних гарантій медичного обслуговування населення та її основні принципи.
13. Права та обов'язки пацієнтів у сфері державних фінансових гарантій.
14. Особливості договорів про медичне обслуговування населення за програмою фінансових гарантій.
15. Поняття "лікарська таємниця".
16. Право людини на медичну інформацію.
17. Загальні організаційно-правові питання інформованої згоди пацієнта.
18. Критерії правомірності інформованої згоди пацієнта.
19. Право людини на згоду на медичне втручання.
20. Право на відмову від медичного втручання.
21. Особливості правового статусу законних представників в сфері охорони здоров'я.

22. Права пацієнтів в окремих напрямках медичної діяльності.
23. Правове регулювання збереження лікарської таємниці.
24. Обов'язок щодо збереження лікарської таємниці в Етичному кодексі лікарів.
25. Поняття "адвокатський запит" та надання інформації на нього у закладах охорони здоров'я.
26. Інформація з обмеженим доступом за Законом України "Про доступ до публічної інформації".
27. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками інформації, що становить лікарську таємницю відповідно до Закону України "Про психіатричну допомогу".
28. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками інформації, що становить лікарську таємницю відповідно до Сімейного кодексу України.
29. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками інформації, що становить лікарську таємницю відповідно до Закону України "Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіцит людини (ВІЛ) та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ".
30. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками інформації, що становить лікарську таємницю відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію домашньому насильству".
31. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками інформації, що становить лікарську таємницю відповідно до Закону України "Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними".
32. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками інформації, що становить лікарську таємницю відповідно до Закону України "Про протидію захворюванню на туберкульоз".
33. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками інформації, що становить лікарську таємницю відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невинного характеру.
34. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками інформації, що становить лікарську таємницю відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.
35. Правове регулювання примусового лікування.
36. Поняття "пацієнта". Його права та обов'язки.
37. Права і обов'язки застрахованих осіб відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування".
38. Підстави для відмови в наданні допомоги по тимчасовій непрацездатності.
39. Відмова лікаря від подальшого ведення пацієнта.
40. Відмова сімейного лікаря у прийнятті декларації.
41. Правове та процедурне закріплення відмови лікаря.
42. Юридичний конфлікт як підстава для захисту прав пацієнта.
43. Досудовий рівень захисту прав пацієнтів.
44. Судовий спосіб захисту прав пацієнтів.
45. Надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства.
46. Платні та безоплатні медичні послуги, які надаються іноземцям та особам без громадянства.
47. Міждержавні угоди щодо надання медичної допомоги та їх дія в сучасних умовах в Україні.
48. Право на отримання екстреної медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства.
49. Особливості надання медичної допомоги дітям, які не є громадянами України.
50. Захист прав пацієнтів у Конвенціях ЄС.

51. Практика Європейського суду з прав людини щодо захисту прав пацієнтів в Україні.
52. Професійні права та пільги медичних та фармацевтичних працівників.
53. Професійні обов'язки медичних та фармацевтичних працівників.
54. Правове регулювання трудових відносин медичних працівників.
55. Індивідуальні та колективні трудові відносини медичних працівників.
56. Судовий захист прав медичних працівників.
57. Захист честі, гідності та ділової репутації медичних та фармацевтичних працівників.
58. Поняття та ознаки юридичної відповідальності.
59. Адміністративна відповідальність медичних працівників.
60. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 131 ККУ).
61. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 132 ККУ).
62. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 139 ККУ).
63. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 140 ККУ).
64. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 141 ККУ).
65. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 142 ККУ).
66. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 143 ККУ).
67. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 144 ККУ).
68. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 145 ККУ).
69. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 184 ККУ).
70. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 319 ККУ).
71. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст. 320 ККУ).
72. Кримінальна відповідальність за ст. 325 ККУ.
73. Цивільно-правова відповідальність за порушення медичного законодавства.
74. Дисциплінарна відповідальність медичних працівників.
75. Матеріальна відповідальність за шкоду, заподіяну закладу охорони їх працівниками.
76. Правове регулювання клініко-експертної оцінки якості та обсягів медичної допомоги.
77. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги.
78. Дефекти надання медичної допомоги.
79. Лікарська помилка та нещасний випадок.
80. Експертна діяльність у сфері охорони здоров'я.
81. Поняття, види та значення медичних експертиз.
82. Медико-соціальна експертиза втрати працездатності та стійкого розладу функцій організму
83. Військово-лікарська експертиза.
84. Судово-медична та судово-психіатрична експертиза.
85. Правове регулювання трансплантації анатомічних матеріалів людини.
86. Надання згоди або незгоди на вилучення анатомічних матеріалів у померлих осіб.
87. Загальні питання юридичного забезпечення психіатричної допомоги.
88. Принципи надання психіатричної допомоги.
89. Сучасна нормативно-правова база України з питань проведення медичних (клінічних) експериментів
90. Умови правомірності проведення медичних експериментів за участю людини.

Максимальна кількість балів за іспит – 40. Екзаменаційний білет містить 3 теоретичних питання. Повна відповідь на 1 питання (з відповідями на додаткові уточнюючі питання) оцінюється макс. 12 балів, а повна відповідь на 2-3 питання (з відповідями на додаткові уточнюючі питання) оцінюється макс. 14 балів:

<i>Відповідь на питання екзаменаційного білету</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
<i>1 питання</i>	<i>12</i>
<i>2 питання</i>	<i>14</i>
<i>3 питання</i>	<i>14</i>
<i>Всього</i>	<i>40</i>

Зразок екзаменаційного білету:

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр

073 Менеджмент «Менеджмент в сфері

охорони здоров'я в галузі знань «Управління та адміністрування»

Триместр 3

Навчальна дисципліна «Правові засади діяльності закладів охорони здоров'я»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 3

1. Правова природа медичної допомоги та медичних послуг.
2. Законодавчо визначені випадки передачі медичними працівниками інформації, що становить лікарську таємницю відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.
3. Кримінальна відповідальність медичних працівників (ст.140 ККУ).

Затверджено на засіданні кафедри історії та теорії держави і права
 Протокол № _____ від „__” _____ 20__ року

Завідувач кафедри історії та теорії держави і права _____ **І. С. Лісна**

Екзаменатор _____ **О. В. Валецька**

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТА НА СЕМІНАРСЬКОМУ ЗАНЯТТІ:

Високий рівень (5). Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх теоретичних положень теми, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести важливі висновки, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання, пов'язати матеріал теми з раніше отриманими знаннями з уже вивчених юридичних та загальноосвітніх дисциплін. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань. При виконанні практичних завдань студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.

Рівень вище середнього (4). Студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття, категорії і принципи теми, а також пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних теоретичних положень теми, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, може самостійно довести їх. Демонструє здатність

пов'язати матеріал теми з раніше отриманими знаннями з дисципліни. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) казуси і завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, здатний провести аналіз і узагальнення результату. При вирішенні фабули студент може самостійно підготувати нормативну базу, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки

Середній рівень 3 Студент знає основні поняття, категорії і термінологію теми, може сформулювати базові принципи теми, пов'язати їх з деякими реальними явищами, може привести в основному вірне вербальне формулювання основних теоретичних положень теми, навести окремі приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь в основному логічна, але розуміння не є узагальненим. Студент в цілому самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) казуси і завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій, допускає незначну кількість помилок, які виправляє самостійно, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. При вирішенні фабули студент може за допомогою викладача підготувати нормативну базу, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки.

Достатній рівень (2). Студент відтворює основні поняття і визначення теми, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, може визначити окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може. Студент може розв'язати найпростіші типові задачі за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання. При вирішенні фабули студент виконує роботу за зразком (практичним коментарем), але з помилками, які виправляє за вказівкою викладача; робить в основному вірні висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи.

Низький рівень (1). Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу теми елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями теми, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії (рисини, принципи). Не здатний пов'язати матеріал теми з раніше вивченим матеріалом. При вирішенні фабули студент вміє користуватися окремими законодавчими положеннями, але не може самостійно виконати роботу і зробити висновки.

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів	
1	Усна відповідь на семінарському занятті	25 (5*5)	
2	Контрольна індивідуальна робота	35	
4	Екзамен	40	
	Всього	100	

Усна відповідь на семінарських заняттях включає в себе: опитування по будь-якому питанню, винесеному на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших студентів, запитання студентів до інших студентів, доповнень відповідей інших студентів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), вирішення ситуаційних завдань з необхідною аргументацією та посиланням на

законодавство. Максимальна кількість балів може бути виставлена студентам, підготовленим до відповідей на усі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: правильність відповідей на питання, повнота і конкретність відповіді, ступінь використання наукових і нормативних джерел, уміння пов'язати теорію з практикою, логіка і аргументованість викладу думок, культура мови.

Протягом триместру заплановано 5 усних відповідей студента з макс. оцінкою в 5 балів. Всього за триместр за усні відповіді студент макс. набирає 25 балів.

Контрольна індивідуальна робота: за виконання контрольної, що виконується під час самостійної роботи, студент заочної форми навчання може отримати максимально 35 балів. Метою написання контрольної роботи є поглиблене вивчення студентом широкого кола питань із курсу, що вивчається, шляхом опрацювання основної та додаткової літератури. Варіанти завдань і вимоги до контрольної роботи подаються в системі Moodle. Виконана контрольна робота завантажується в електронному вигляді в систему Moodle за 2 тижні до початку іспитово-залікової сесії.

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА(Основна література, методичне забезпечення, ресурси)

1. Медико-правовий тлумачний словник / упоряд. І.Я. Сенюта, Х.Я. Терешко, Н.Є. Хлібороб, О.В. Цибак; за ред. І.Я. Сенюти. – Львів: Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2010.
2. Медичне право України : підручник / за заг. ред. д.ю.н., проф. С.Г. Стеценка.– К.: Всеукраїнська асоціація видавців "Правова єдність", 2008.– 507 с.
3. Медичне право України : практикум / уклад.: І.Я. Сенюта, І.О. Богомазова, О.Ю. Кашинцева, Д.Й. Клапатий, Р.А. Майданик, О.Є. Січкоріз, Х.Я. Терешко, У.Я. Хребтань, Х.М. Шубак ; заг. ред. І.Я. Сенюта. – Львів : Світ, 2014.
4. Сучасне українське медичне право: монографія / за заг.ред. С.Г. Стеценка. – К.: Атіка, 2010. – 496 с.
5. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р.№254/96 // Відомості Верховної Ради України. - 1996.- №3 0. Ст. 141.
6. Кодекс законів про працю України. - Закон від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (в редакції за станом на 01.03.2011 року) // Відомості Верховної Ради УРСР - 1971.- № 50.- Ст. 375.
7. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України.- 2003. - № 40-44, Ст.356.
8. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України.- 2003.- № 18-22.- Ст.144.
9. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 234-III. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2341-14>
10. Кодекс України про адміністративне правопорушення від 07.12.1984р. № 8073-X. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/80731-10>
11. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Верховна Рада України; Закон від 19.11.1992 р. № 2801-XII // Відомості Верховної Ради України .-1993.- № 4.- Ст. 19.
12. Етичний кодекс лікаря України, прийнятий Всеукраїнським з'їздом лікарських організацій та X З'їздом Всеукраїнського лікарського товариства (ВУЛТ) від 27 вересня 2009 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.apteka.ua/article/17132>

13. Про екстрену медичну допомогу. Закон України від 05.07.2012 р. № 5081-VI. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/5081-17>
14. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення. Закон України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2168-19>
15. Про охорону дитинства. Закон України від 26.04.2001 р. № 2402-III. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2402-14>
16. Про лікарські засоби. Закон України від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/123/96-%D0%B2%D1%80>
17. Про доступ до публічної інформації. Закон України від 13.01. 2011 р. № 2939-VI. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2939-17>
18. Про психіатричну допомогу. Закон України від 22.02.2000 р. № 1489-III. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1489-14>
19. Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіцит людини (ВІЛ) та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ. Закон України від 12.12.1991 р. № 1972-XII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1972-12>
20. Концепція управління якістю медичної допомоги у галузі охорони здоров'я в Україні на період до 2020 року. Наказ МОЗ від 01.08.2011 р. № 454 Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article>

7.2. ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Загальна декларація прав людини: ООН, 10 грудня 1948 р. // Голос України від 10.12.2008 р. – № 236.
2. Декларація про медичну допомогу, орієнтовану на пацієнта / Міжнародний альянс організацій пацієнтів, від 24.02.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.patientsorganizations.org>
3. Декларація про розвиток прав пацієнтів в Європі: Європейська нарада з прав пацієнтів, Амстердам, 28-30 березня 1994 р. ВООЗ Європейське регіональне бюро // <http://zakon2.rada.gov.ua>
4. Європейська хартія прав пацієнтів, листопад 2002 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.activecitizenship.net/patients-rights/projects/29-european-charter-of-patients-rights.html>
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод / Рада Європи, від 04.11.1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004
6. Конвенція про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину: Рада Європи, Європейський Союз; Конвенція від 04.04.1997 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_334
7. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1105-14>
8. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства. Закон України від 22.09.2011 р. № 3773-VI. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
9. Угода про надання медичної допомоги громадянам держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав. Ратифікація від 01.06.2000 р. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_027
10. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу. Наказ МОЗ України від 19.03.2018 р. № 503. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article>

11. Порядок надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають або тимчасово перебувають на території України, які звернулися із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового. Постанова КМУ від 19.03.2014 р. № 121. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121-2014-%D0%BF>
12. Про затвердження Порядку вибору та зміни лікаря первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та форми первинної облікової документації: Наказ МОЗ України від 04.11.2011 р. № 756. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article>
13. Про затвердження зразка технічного опису листка непрацездатності та Інструкції про порядок заповнення листка непрацездатності: Наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці та соціальної політики України, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 03.11.2004 № 532/274/136-ос/1406. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article>
14. Про затвердження Інструкції про проведення обов'язкових попередніх і періодичних психіатричних оглядів. Наказ МОЗ від 01.02.2002 р. № 12. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0094-02>
15. Правила застосування примусових заходів медичного характеру в спеціальному закладі з надання психіатричної допомоги. Наказ МОЗ від 31.08.2018=7 р. № 992. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-17> Про донорство крові та її компонентів. Закон України від 23.06.1995 р. № 239/95-ВР. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/239/95-%D0%B2%D1%80>
16. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людини. Закон України від 17.05. 2018 р. № 2427-VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2427-19>
17. Про судову експертизу. Закон України від 25.02. 1994 р. № 4038-XII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/4038-12>
18. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Наказ Мінюста від 08.10.1998 р. № 53/5. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>
19. Положення про клініко-експертну комісію МОЗ. Наказ МОЗ від 05.02.2016. № 69. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article>
20. Порядок контролю якості медичної допомоги. Наказ МОЗ від 28.09.2012 р. № 752. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article>
21. Порядок проведення судово-психіатричної експертизи, затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.05.2018 № 865. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0719-18>
22. Інструкція про проведення судово-медичної експертизи. Наказ МОЗ від 17.01.1995 р. № 6. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95> Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людини. Закон України від 17.05. 2018 р. № 2427-VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2427-19>
23. Про поховання та похоронну справу. Закон України від 10.07.2003 р. № 1102-IV. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1102-15>
24. Про затвердження нормативно-правових документів з питань трансплантації. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 вересня 2000 № 226; Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0697-00>
25. Про затвердження Положення про Координаційний центр трансплантації органів, тканин і клітин. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 11 грудня 2006р. № 812. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1380-06>

26. Перелік послуг з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги методом трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів, які надаються учасниками пілотного проекту щодо зміни фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів. Постанова КМУ від 18.12.2019 р. № 1083. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1083-2019-%D0%BF>
27. Інструкція щодо вилучення органів людини у донора-трупа. Наказ МОЗ від 25.09.2000 № 226. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0698-00>